

Oblast : **Občanské soudní řízení**

Podoblast : **Exekuční řízení dle exekučního řádu**

Dobrý den pane doktore,

děkuji Vám za vaši odpověď k našemu dotazu ohledně společenství vlastníků bytových jednotek, s klientem to budeme i nadále řešit.

Mám ještě jeden dotaz a to k exekuci formou přikázáním pohledávky z účtu povinného. Měla jsem za to, že v případě exekuce účtu mohou být pro exekuci blokovány pouze prostředky na běžném účtu. Nicméně během týdne jsme měli 4 klienty, kterým banka stáhla peníze i z kontokorentu, nebo jim vykazala debet na běžném účtu - příklad klient má běžný účet, na který mu chodí pouze starobní důchod, na účet je nyní exekuce pro pohledávku ve výši 25.000 a klient je - 17.000 Kč (8.000 Kč důchod a

- 17.000 Kč zbývající část pohledávky). Chci se Vás zeptat, zda je tento postup v pořádku.

Děkuji a přeji příjemný den.

Tereza Ševčíková, OP Valašské Meziříčí

Odesláno : 16. listopadu 2011 13:49

Vážená paní Ševčíková,

Musím se přiznat, že jsem moc nerozuměl textu, který popisuje příklad. Výkon rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu se řídí ustanovením § 65 ex. ř. Toto ustanovení odkazuje na přiměřené použití ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu. Ten pak celou tuto problematiku upravuje ve svých ustanoveních v §§ 303 až 311. Pokud peněžní ústav dodrží tento zákonný rámec, kterým jsou tato ustanovení, pak neporušuje pravidla způsobu exekuce přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu.

Pro potřeby ustanovení § 304b o. s. ř. Vám zasílám informaci, jaká je výše životního minima v roce 2011? Výše životního minima pro rok 2011 zůstává na stejné úrovni jako v předchozím roce 2010. Od 1. 1. 2011 tedy nedošlo k žádnému zvýšení této částky. Částky jsou uvedeny vždy pro jeden měsíc.

- Částka životního minima pro jednotlivce v roce 2011 = 3126 Kč
- Částka životního minima 2011 pro první dospělou osobu v domácnosti = 2880 Kč
- Částka životního minima 2011 pro druhou (nebo každou další osobu) v domácnosti = 2600 Kč
- Částka životního minima dítěte 2011:
 - Pro dítě do 6-ti let = 1600 Kč
 - Pro dítě 6 – 15 let = 1960 Kč
 - Pro dítě 15 – 26 let = 2250 Kč

Vážená paní Ševčíková, doufám, že tyto podklady budou dostačující pro informaci Vašemu klientovi.

Přeji Vám klidný a odpočinkový víkend.

S úctou

JUDr. Karel Jareš
právník Asociace OP

Odesláno : 18. listopadu 2011 15:44

4.3.4.3. Příkazání pohledávky

Postižitelná je formou příkazání pohledávky pohledávka povinného splatná nebo nesplatná, nebo která vznikne v budoucnu. **Pohledávkou** je každý dluh, který má vůči povinnému nějaká další osoba (např. dluh z půjčky, pokud povinný této osobě půjčil peníze) – pro oprávněného se dlužník povinného nazývá „poddlužníkem“. Příkazáním pohledávky pak lze docílit toho, že poddlužník nesplatí svůj dluh povinnému, jak bylo původně dohodnuto, ale přímo jeho věřiteli – oprávněnému v exekuci.

1. Nejtypičtějším případem příkazání pohledávky je příkazání pohledávky z účtu u peněžního ústavu (typicky u banky), tedy tzv. obstavení účtu.

Peníze uložené na účtu v bance jsou totiž ve skutečnosti pohledávkou povinného vůči bance (povinný má nárok své peníze vybrat a banka je povinna mu je vyplatit). Je-li účet při exekuci obstaven, je banka jako poddlužník povinna vyplatit prostředky z účtu nikoliv majiteli účtu – povinnému, ale exekutorovi. Povinný tak není oprávněn s prostředky na svém účtu nijak disponovat. Obstavit lze běžné, vkladové nebo jiné účty vedeného v jakémkoliv měně u peněžního ústavu působícího v České republice.

Podle § 304 b zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu občanského soudního řádu se zákaz disponovat s prostředky na účtu **nevztahuje na částku odpovídající dvojnásobku životního minima** (v roce 2010 tedy na částku 6252 Kč). Tuto částku je tedy banka povinna i poté, co je účet obstaven, povinnému na jeho žádost vyplatit. Tato povinnost je však pouze jednorázová v okamžiku obstavení účtu, a nevztahuje se na finanční prostředky, které na účet dojdou později. *O vyplacení dvojnásobku životního minima je tak možné žádat pouze jednou.* Má-li povinný více účtů a obstaveny jsou všechny, týká se možnost výplaty dvojnásobku životního minima jen jednoho z obstavených účtů.

Vzor návrhu: http://www.integracniprogramy.cz/vzory/castecne_zastaveni_exekuce-vzor-ucet.doc

POZOR! Soudy se v rozhodování exekučních sporů v současné době přiklánějí k názoru, že **účet u banky je pohledávkou, která svědčí pouze majiteli účtu**. Z tohoto důvodu není, podle soudní judikatury, možné vést exekuci příkazáním pohledávky z účtu *manžela povinného* kvůli exekuci vedené pouze proti povinnému, a to přestože na účtu manžela jsou uloženy peníze náležející do společného jmění manželů (a přestože ze společného jmění manželů by jinak bylo možné dluh uspokojovat a např. proti movitým věcem ve společném jmění manželů exekuce vedena je). Účet manžela by teoreticky bylo možné postihnout exekucí postižením jiných majetkových práv (viz níže) – v konkrétní situaci je tak třeba pečlivě posoudit, zda je exekuce proti účtu manžela vedena oprávněně či nikoliv. Více informací o tom, kdy lze postihovat majetek ve společném jmění manželů, naleznete v kapitole týkající se společného jmění manželů.

POZOR: Exekutor při obstarání účtu **nezkoumá, odkud pocházejí peníze na účtu připsané** (zda jde o mzdu, sociální dávky či o finanční prostředky jiné osoby než povinného). Finanční prostředky na účtu se zkrátka stávají pohledávkou, kterou je možné přikázat. Je-li na účet povinného zasílána mzda nebo sociální dávky či jiné příjmy, které by jinak bylo možné postihnout pouze srážkami (nebo které není v exekuci vůbec možné postihnout, viz kapitola o srážkách), je třeba zajistit co nejrychleji jejich výplatu poštovní poukázkou nebo v hotovosti. Jakmile jsou totiž prostředky připsány na účet, ztratí charakter mzdy/dávky a tím i ochranu, která se na ně jinak vztahuje, a k úhradě dluhu mohou být použity v plné výši.

2. Další příklady přikázání pohledávky

Jinou peněžitou pohledávkou může být např. pohledávka ze smlouvy o půjčce, pohledávka vůči osobě, která povinnému nezaplatila odměnu za provedené práce nebo služby (na základě smlouvy o dílo a podobných smluv, nikoliv však na základě zaměstnaneckého poměru, neboť mzda, jak bylo uvedeno, je chráněna a lze ji postihnout jen srážkami).

Navrhuje-li oprávněný výkon rozhodnutí přikázáním jiné peněžitě pohledávky, je osoba, vůči které má povinný pohledávku (dlužník povinného, pro oprávněného poddlužník), povinná splatit svůj dluh přímo exekutorovi.

ZAJÍMAVÉ: *Neuhradí-li dlužník povinného oprávněnému pohledávku, může se oprávněný domáhat vlastním jménem na dlužníka povinného vyplacení pohledávky a to tzv. poddlužnickou žalobou. Nesmí však s dlužníkem povinného stran této pohledávky uzavřít na úkor povinného smír, ani prominout její zaplacení. Neuplatní-li oprávněný včas u soudu, popřípadě u jiného orgánu pohledávku povinného vůči dlužníka povinného nebo neoznámí-li povinnému, že ji uplatňuje, odpovídá povinnému za škodu, která by mu tím popřípadě vznikla.*

3. **Obdobně se dají postihnout i jiná majetková práva** než pohledávky. Musí splňovat podmínky, že: **jsou ocenitelná v penězích, jsou převoditelná a nejsou spojena s osobou povinného.** Typicky tak může být družstevní podíl povinného v bytovém družstvu, obchodní podíl k obchodní společnosti (popřípadě vypořádací, likvidační podíl) a nebo např. právo na dodání movité věci.

ZAJÍMAVÉ: Výkon rozhodnutí postižením členských práv povinného v bytovém družstvu Družstevní bydlení z hlediska práva znamená, že člověk je členem bytového družstva, z čehož plyne, že má jednak majetkovou účast (podíl) v družstvu a dále mu z členství plyne právo na uzavření nájemní smlouvy k bytu ve vlastnictví družstva. V rámci exekuce lze postihnout majetková práva povinného k družstvu coby člena družstva, a to právě exekucí postižením jiných majetkových práv – členských práv povinného v družstvu. Exekutor tím však získá jen majetkový podíl člena v družstvu (tzv. vypořádací podíl) – majetkový vklad člena do družstva, který často představuje jen několik málo tisíc korun. Tím však zároveň zanikne členství povinného v družstvu, povinný ztratí právo v bytě bydlet a je povinen jej vyklidit bez náhrady. To, co má u družstevního bytu hlavní hodnotu, je ovšem právo nájmu (často spojené i s právem žádat družstvo o převod bytu do vlastnictví) a to v rámci exekuce zpeněžit nelze. Zrovna v tomto případě je proto velmi vhodné pokusit se dohodnout s exekutorem a oprávněným na tom, že by povinný svá členská práva v družstvu prodal (viz níže možnost dohody s exekutorem podle § 44a odst. 4 exekučního řádu) a z výtěžku uspokojil pohledávku oprávněného, protože v takovém případě získá výrazně vyšší cenu, než kdyby podíl v družstvu zpeněžoval exekutor. Jinak totiž může dojít k tomu, že povinný přijde o družstevní byt (který by jinak mohl převést třeba za milion) a exekutor resp. oprávněný získá jako vypořádací podíl částku třeba 3000 Kč.

 [Položit novou otázku \(pouze pro sociální pracovníky ČvT\)](#)

Jaká je výše životního minima v roce 2011?

Výše životního minima pro rok 2011 zůstává na stejné úrovni jako v předchozím roce 2010. Od 1. 1. 2011 tedy nedošlo k žádnému zvýšení této částky. Níže najdete přehledný seznam toho, kolik je ŽP v roce 2011 pro jednotlivé typy žadatelů. Částky jsou uvedeny vždy pro jeden měsíc.

- Částka životního minima pro jednotlivce v roce 2011 = 3126 Kč
- Částka životního minima 2011 pro první dospělou osobu v domácnosti = 2880 Kč
- Částka životního minima 2011 pro druhou (nebo každou další osobu) v domácnosti = 2600 Kč
- Částka životního minima dítěte 2011:
 - Pro dítě do 6-ti let = 1600 Kč
 - Pro dítě 6 – 15 let = 1960 Kč
 - Pro dítě 15 – 26 let = 2250 Kč

§ 65 ex. ř.

Nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se na provádění exekuce příkázáním pohledávky přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky.

§ 303

(1) Výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu lze nařídit ohledně pohledávky povinného z běžného, vkladového nebo jiného účtu vedeného v jakémkoliv měně u peněžního ústavu působícího v tuzemsku, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Ustanovení o příkázání pohledávky z účtu nelze použít, jestliže jde o vklady na vkladních knížkách a vkladních listech nebo o jiné formy vkladů.

§ 304

(1) V nařízení výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu soud přikáže peněžnímu ústavu, aby od okamžiku, kdy mu bude usnesení doručeno, z účtu povinného až do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství nevyplácel peněžní prostředky, neprováděl na ně započtení a ani jinak s nimi nenakládal. Nařídí-li soud výkon rozhodnutí na více účtů povinného, uvede v usnesení také pořadí, v jakém z nich bude vymáhaná pohledávka odepsána.

(2) Soud doručí usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí oprávněnému, povinnému a peněžnímu ústavu. Peněžnímu ústavu je doručí do vlastních rukou. Povinnému nesmí být usnesení doručeno dříve než peněžnímu ústavu.

(3) Povinný ztrácí okamžikem, kdy je peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, právo vybrat peněžní prostředky z účtu, použít tyto prostředky k platbám nebo s nimi jinak nakládat, a to do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství.

§ 304a

(1) Zákazy uvedené v [§ 304 odst. 1](#) a [3](#) neplatí, jde-li o peněžní prostředky, které jsou povinným určeny pro výplatu mezd (platů), náhrad mezd (platů) a dalších plnění, která nahrazují odměnu za práci, jeho zaměstnancům, splatných ve výplatním termínu nejbližší následujícím po dni, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí; mzdy (platy), náhrady mezd (platů) a plnění, která nahrazují odměnu za práci, splatné v dalších výplatních termínech již z pohledávky z účtu nelze do zániku výkonu rozhodnutí hradit.

(2) Peněžní prostředky uvedené v [odstavci 1](#) peněžní ústav vyplatí povinnému, jestliže mu předloží své písemné prohlášení, v němž uvede účel platby, celkovou částku a jména zaměstnanců s uvedením výše mzdy (platu), náhrady mzdy (platů) nebo jiných plnění, která nahrazují odměnu za práci, jež jim mají být vyplaceny; podpis povinného na prohlášení musí být úředně ověřen.

(3) Výplatu peněžních prostředků povinnému peněžní ústav oznámí soudu. Povinný je povinen soudu vyplacení mezd (platů), náhrad mezd (platů) nebo jiných plnění, která nahrazují odměnu za práci, svým zaměstnancům vyúčtovat, jestliže mu to soud uloží.

§ 304b

- (1) Zákazy uvedené v [§ 304 odst. 1](#) a [3](#) se nevztahují na peněžní prostředky do výše dvojnásobku životního minima jednotlivce podle zvláštního právního předpisu^{80c)}. Má-li u jednoho peněžního ústavu povinný více účtů, použije se věta první pouze u jednoho z těchto účtů.
- (2) Výplatu peněžních prostředků povinnému podle [odstavce 1](#) oznámí peněžní ústav soudu, který nařídil výkon rozhodnutí.

§ 305

O tom, že usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí nabylo právní moci, soud vyrozumí oprávněného a peněžní ústav; peněžnímu ústavu vyrozumění doručí do vlastních rukou.

§ 306

- (1) Nařízení výkonu rozhodnutí se vztahuje až do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství na pohledávku povinného z účtu ve výši, v jaké byly na účtu peněžní prostředky v okamžiku, v němž bylo peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, jakož i na pohledávku z účtu, která vznikla tím, že na účet došly peněžní prostředky dodatečně, nejpozději však do šesti měsíců ode dne, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno vyrozumění podle [§ 305](#); povinnost peněžního ústavu provést opravné zúčtování podle zvláštního zákona⁸¹⁾ a ustanovení [§ 304a](#) tím nejsou dotčeny.
- (2) Provedením ([§ 307](#), 308, [§ 309a odst. 1](#) a 3) výkon rozhodnutí zaniká.

§ 307

- (1) Výkon rozhodnutí se provede odepsáním vymáhané pohledávky a jejího příslušenství z účtu a jejím vyplacením oprávněnému. Byl-li výkon rozhodnutí nařízen na více účtů povinného, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí z jednotlivých účtů podle pořadí uvedeného v usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.
- (2) Peněžní ústav provede výkon rozhodnutí ve dni, který následuje po doručení vyrozumění podle [§ 305](#); není-li však pohledávka povinného z účtu ještě splatná, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí ve dni, který následuje po její splatnosti. Výkon rozhodnutí se provede i tehdy, postačuje-li pohledávka povinného z účtu jen k částečnému uspokojení oprávněného.
- (3) Nebyla-li podle [odstavce 2](#) vymáhaná pohledávka a její příslušenství zcela uhrazena, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí také ve dni následujícím po dni, v němž na účet dojdou peněžní prostředky v takové výši, která je potřebná k plnému uspokojení oprávněného. Nedojde-li k tomu do šesti měsíců ode dne doručení vyrozumění podle [§ 305](#), provede peněžní ústav výkon rozhodnutí ohledně dodatečně došlých peněžních prostředků rovněž ve dni, který následuje po uplynutí uvedené doby, popřípadě oprávněnému sdělí, že na účtu povinného nebyly peněžní prostředky. Pohledávku z účtu peněžní ústav odepíše a oprávněnému ji vyplatí i tehdy, nepostačuje-li k jeho plnému uspokojení.
- (4) Odepsanou pohledávku z účtu povinného je peněžní ústav povinen oprávněnému vyplatit, i když má vůči němu peněžitou pohledávku, kterou by jinak mohl započíst.
- (5) Provedením výkonu rozhodnutí se peněžní ústav zproští v rozsahu plnění vyplaceného oprávněnému své povinnosti vůči povinnému.

§ 308

- (1) Povolí-li soud odklad výkonu rozhodnutí ([§ 266](#)) a bylo-li peněžnímu ústavu doručeno usnesení o povolení odkladu před provedením výkonu, neprovede peněžní ústav výkon rozhodnutí, dokud mu nebude soudem doručeno vyrozumění, že odklad byl zrušen.
- (2) Zastaví-li soud výkon rozhodnutí, zanikají dnem právní moci usnesení o zastavení výkonu povinnosti peněžního ústavu podle [§ 304 odst. 1](#) a účinky výkonu rozhodnutí uvedené v [§ 304 odst. 3](#), [§ 306](#) a [307](#); byl-li výkon rozhodnutí zastaven částečně, platí to obdobně o dotčené části pohledávky z účtu. O tom, že usnesení o zastavení (částečném zastavení) výkonu rozhodnutí nabylo právní moci, soud peněžní ústav vyrozumí.

§ 309

- (1) Byl-li výkon rozhodnutí přikázáním pohledávky z téhož účtu nařízen k vydobytí více pohledávek, uspokojují se jednotlivé pohledávky podle svého pořadí.
- (2) Pořadí pohledávek, pro něž byl nařízen výkon rozhodnutí, se řídí dnem, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí; byla-li mu téhož dne doručena usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí pro několik pohledávek, mají tyto pohledávky stejné pořadí. Nestačí-li

pohledávka z účtu povinného k uspokojení všech vymáhaných pohledávek se stejným pořadím, uhradí se poměrně; ustanovení [§ 316 odst. 2](#) a 3 tu platí obdobně.

§ 309a

(1) Byla-li pohledávka z účtu povinného zastavena podle zvláštního právního předpisu⁸²⁾ nebo postoupena k zajištění pohledávky věřitele povinného⁸³⁾ anebo převedena k zajištění závazku povinného ve prospěch jeho věřitele⁸⁴⁾ a mají-li tato práva dřívější pořadí než pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, lze výkon rozhodnutí příkázáním těmito právy dotčené pohledávky z účtu, popřípadě její části, provést jen tehdy, jestliže práva zanikla, aniž by byly peněžní prostředky z účtu na jejich základě zcela vybrány. V takovém případě peněžní ústav výkon rozhodnutí provede podle [§ 307 odst. 2](#) a [3](#), popřípadě v den, který následuje po té, co se o tomto zániku dozvěděl.

(2) Mají-li práva uvedená v [odstavci 1](#) pozdější pořadí než pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, při provedení výkonu rozhodnutí se k nim nepřihlíží.

(3) Mají-li práva uvedená v [odstavci 1](#) stejné pořadí jako pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, a nestačí-li těmito právy nedotčená část pohledávky z účtu, na niž se vztahuje nařízení výkonu rozhodnutí ([§ 306 odst. 1](#)), k plnému uspokojení vymáhané pohledávky, uhradí se vymáhaná pohledávka, popřípadě její neuhrazená část, poměrně; ustanovení [§ 316 odst. 2](#) a 3 tu platí obdobně. Výkon rozhodnutí peněžní ústav provede obdobně podle [§ 307 odst. 3](#).

(4) Pro pořadí práv uvedených v [odstavci 1](#) je rozhodující den jejich vzniku.

§ 310

Předpisy vylučující nebo omezující použití pohledávek z účtu u peněžního ústavu k jinému než stanovenému účelu nejsou dotčeny ustanoveními o příkázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu.

§ 311

Nepostupuje-li peněžní ústav tak, jak mu to ukládají ustanovení [§ 304 odst. 1](#) a [§ 307 až 309a](#), může se oprávněný domáhat, a to i tehdy, když už na účtu povinného není dostatek prostředků, aby mu peněžní ústav zaplatil částku, na kterou by měl právo, kdyby peněžní ústav postupoval správně.